

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 469/2015-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 22. septembra 2015 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKČIA], [REDAKČIA], [REDAKČIA], [REDAKČIA], zastúpeného advokátom JUDr. Jurajom Gavalcom, Teodora Tekela 23, Trnava, vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a 5 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základných práv podľa čl. 8 ods. 2 a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a práv podľa čl. 5 ods. 4 a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Trnave č. k. 3 Tpo 78/2014-59 z 13. novembra 2014 a takto

rozhodol:

Sťažnosť [REDAKČIA] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

Odôvodnenie:

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 8. januára 2015 doručená sťažnosť [REDAKČIA] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a 5 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základných práv podľa čl. 8 ods. 2 a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a

slobôd (ďalej len „listina“) a práv podľa čl. 5 ods. 4 a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 3 Tpo 78/2014-59 z 13. novembra 2014.

Uznesením Okresného súdu Galanta (ďalej len „okresný súd“) č. k. 1 Tp 43/2014-18 z 28. augusta 2014 bol sťažovateľ vzatý do väzby z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. c) zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“).

Žiadosťou podanou 9. októbra 2014 požiadal sťažovateľ o prepustenie z väzby na slobodu. Základom žiadosti *„bola skutočnosť, že vyšetrovateľ vo veci odo dňa vzatia sťažovateľa do väzby nevykonal žiadny úkon smerujúci k objasneniu veci a vo veci začal konať až po rozhodnutí prvostupňového súdu o žiadosti o prepustenie z väzby“*. Sťažovateľ tiež pre prípad záveru súdu o pretrvávajúcej väzobných dôvodov alternatívne navrhoval nahradenie väzby podľa § 80 ods. 1 písm. a), b) a c) Trestného poriadku.

Uznesením okresného súdu č. k. 1 Tp 43/2014-44 z 29. októbra 2014 bol sťažovateľ prepustený z väzby na slobodu.

Proti tomuto uzneseniu podal sťažnosť prokurátor okresnej prokuratúry.

Uznesením č. k. 3 Tpo 78/2014-59 z 13. novembra 2014 krajský súd zrušil sťažnosťou prokurátora napadnuté uznesenie okresného súdu a zároveň zamietol žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby. Taktiež rozhodol o nenahradení väzby podľa § 80 ods. 1 písm. a), b) a c) Trestného poriadku.

Podľa sťažovateľa krajský súd *„konal vo veci žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby na základe sťažnosti Okresného prokurátora v Galante, ku ktorej však nedal možnosť vyjadriť sa sťažovateľovi. Procesným stranám tak nebol poskytnutý rovnaký priestor na uplatnenie ich práv, nebola dodržaná zásada kontradiktórnosti konania,*

sťažovateľovi nebolo umožnené predložiť argumenty, ktoré by oslabovali tvrdenia prokurátora v sťažnosti uvedené, čo je porušením práva na spravodlivé súdne konanie a nedodržaním zásady kontradiktórnosti konania (napr. III. ÚS 108/06).“.

Sťažovateľ ďalej uviedol, že krajský súd „sa vo svojom uznesení nevysporiadal so základom žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby, t. j. k postupu vyšetrovateľa v trestnom konaní, ktorý nezodpovedal jeho povinnosti postupovať vo väzobnej trestnej veci urýchlene a bez zbytočných prieťahov. Tejto otázke súd nevenoval žiadnu pozornosť, a to ani poukázaním, že by bola prípadne takáto obhajoba právne bezvýznamná, venoval sa odôvodneniu svojho rozhodnutia z celkom iného pohľadu.“.

V závere svojej sťažnosti navrhol sťažovateľ rozhodnúť týmto nálezom:

„Krajský súd v Trnave uznesením č. k. 3Tpo/78/2014-59 zo dňa 13.11.2014 porušil ústavné právo sťažovateľa na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Krajský súd v Trnave uznesením č. k. 3Tpo/78/2014-59 zo dňa 13.11.2014 porušil tiež ústavné právo sťažovateľa na súdnu a inú právnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a ústavné právo na spravodlivé súdne konanie (aj porušenie článku čl. 8 ods. 2 a 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a najmä článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd vyhlásený pod č. 209/1992 Zb.).

Uznesenie Krajského súdu v Trnave uznesením č. k. 3Tpo/78/2014-59 zo dňa 13.11.2014 sa zrušuje a sťažovateľ sa prepúšťa z väzby.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje ústavný súd o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na verejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Sťažovateľ namieta vo vzťahu k napadnutému uzneseniu krajského súdu porušenie svojich základných práv vyplývajúcich z čl. 17 ods. 2 a 5 a čl. 46 ods. 1 ústavy, základných práv podľa čl. 8 ods. 2 a čl. 36 ods. 1 listiny a práv podľa čl. 5 ods. 4 a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Podľa čl. 17 ods. 2 ústavy nikoho nemožno sťahovať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Nikoho nemožno pozbaviť slobody len pre neschopnosť dodržať zmluvný záväzok.

Podľa čl. 17 ods. 5 ústavy do väzby možno vziať iba z dôvodov a na čas ustanovený zákonom a na základe rozhodnutia súdu.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 8 ods. 2 listiny nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak než z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Nikoho nemožno pozbaviť slobody len preto, že nie je schopný dodržať zmluvný záväzok.

Podľa čl. 36 ods. 1 listiny každý sa môže domáhať ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v určených prípadoch na inom orgáne.

Podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru každý, kto bol pozbavený slobody zatknutím alebo iným spôsobom, má právo podať návrh na konanie, v ktorom by súd urýchlene rozhodol o zákonnosti jeho pozbavenia slobody a nariadil prepustenie, ak je pozbavenie slobody nezákonné.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

1. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením krajského súdu

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (II. ÚS 70/00, IV. ÚS 66/02, I. ÚS 56/03, III. ÚS 77/05, III. ÚS 198/07).

Ústavný súd považuje vo vzťahu k namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru za nevyhnutné v prvom rade uviesť, že konania všeobecných súdov, ktorými sa rozhoduje o väzbe, nie sú konaniami o trestnom obvinení samotnom (konaniami vo veci samej o vine obvinenej osoby) a ani konaniami o právach alebo záväzkoch občianskoprávneho charakteru, na ktoré sa vzťahuje čl. 6 ods. 1 dohovoru. V rámci konania o väzbe preto nemôže dôjsť k porušeniu čl. 6 ods. 1 dohovoru, keďže túto oblasť ochrany práv upravuje vo svojich ustanoveniach čl. 5 dohovoru (napr. I. ÚS 200/06, III. ÚS 277/07). Ustanovenie čl. 6 dohovoru pritom predstavuje z hľadiska jeho pôsobnosti, výkladu a aplikácie jeden celok.

Aj pokiaľ ide o vzťah ustanovenia čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny upravujúcich základné právo na súdnu ochranu a ustanovení čl. 17 ústavy týkajúcich sa špecificky základného práva na osobnú slobodu, ústavný súd konštatoval, že čl. 17 ústavy zahŕňa základné hmotné a tiež procesné atribúty základného práva na osobnú slobodu vrátane práva na jej súdnu ochranu v prípadoch pozbavenia osobnej slobody väzbou. Táto súdna ochrana zahŕňa základné procesné garancie spravodlivého súdneho konania s prihliadnutím na povahu a účel konania o väzbe, a preto sú na konanie a rozhodovanie súdu o väzbe aplikovateľné špeciálne ustanovenia čl. 17 ústavy o osobnej slobode, a nie všeobecné ustanovenie čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. čl. 36 ods. 1 listiny (napr. III. ÚS 135/04, III. ÚS 277/07).

Na základe toho ústavný súd sťažnosť vo vzťahu k namietanému porušeniu základného práva sťažovateľa zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a práva zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi sťažnosťou napadnutým uznesením krajského súdu a označenými právami zaručenými v ústave a dohovore.

2. K namietanému porušeniu základných práv vyplývajúcich z čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy, čl. 8 ods. 2 listiny a práva sťažovateľa vyplývajúceho z čl. 5 ods. 4 dohovoru uznesením krajského súdu

Sťažovateľ svoje námietky stručne formuluje v dvoch rovinách. Prvá sťažnostná námietka smeruje k tvrdeniu o nedodržaní princípu „rovnosti zbraní“ a kontradiktórnosti konania v dôsledku nedoručenia písomného odôvodnenia sťažnosti prokurátora proti uzneseniu o prepustení sťažovateľa z väzby na slobodu sťažovateľovi ani jeho obhajcovi.

Druhou sťažnostnou námietkou sťažovateľ namieta skutočnosť, že krajský súd sa v odôvodnení napadnutého uznesenia nevysporiadal s podstatnou argumentáciou sťažovateľa uvedenou v jeho žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu, a teda s argumentáciou týkajúcou sa nečinnosti vyšetrovateľa v predmetnej trestnej veci.

Ústavný súd pri uplatnení svojej právomoci vychádza z názoru, že nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu. Z ustálenej judikatúry ústavného súdu ďalej vyplýva, že právomoc ústavného súdu vo vzťahu k rozhodovaniu všeobecných súdov vo väzobných veciach je daná len na preskúmanie dôvodu a spôsobu obmedzenia osobnej slobody, t. j. či proti osobe, ktorá sa berie do väzby, bolo vznesené obvinenie, rozhodnutie o väzbe sa odôvodnilo aj skutkovými okolnosťami, o väzbe rozhodoval súd, obvinený bol vzatý do väzby pre konkrétne skutočnosti, resp. že osoba bola vzatá a držaná vo väzbe len na čas dovolený zákonom, resp. konkrétnym rozhodnutím väzobného súdu o predĺžení väzby. Do obsahu právomoci ústavného súdu nepatrí preskúmať postup, ako aj správnosť skutkových a právnych záverov všeobecných súdov, ktorý viedol k záveru o existencii zákonného dôvodu na vzatie do väzby. Tento postup skúma opravný súd v riadnom inštančnom postupe, ktorý je funkčne usporiadený na preskúmanie obsahu trestného spisu, súvisiacich listín, podaní obvineného a prípadne aj ďalších dôkazov osvedčujúcich použitie takéhoto zabezpečovacieho prostriedku, akým je väzba v trestnom

konaní (II. ÚS 76/02). Skutkové a právne závery všeobecného súdu by mohli byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvodené závery všeobecného súdu boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (obdobne napr. I. ÚS 13/00, III. ÚS 151/05).

Ústavný súd pripomína, že jeho úlohou ako nezávislého súdneho orgánu ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy) nie je konať ako súd tretej alebo štvrtej inštancie, ale jeho úlohou je preskúmať zlučiteľnosť opatrenia, ktorým je jednotlivец pozbavený slobody, s ústavou alebo medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 165/02).

Podľa čl. 17 ods. 2 ústavy nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanovuje zákon.

Podľa čl. 17 ods. 5 ústavy do väzby možno vziať iba z dôvodov a na čas ustanovený zákonom a na základe rozhodnutia súdu.

Podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru každý, kto je zatknutý alebo inak pozbavený slobody, má právo podať návrh na začatie konania, v ktorom súd urýchlene rozhodne o zákonnosti pozbavenia jeho slobody a nariadi prepustenie, ak je pozbavenie slobody nezákonné.

Krajský súd namietaným uznesením na základe sťažnosti prokurátora zrušil uznesenie okresného súdu, ktorým bol sťažovateľ prepustený z väzby na slobodu, a zároveň neprijal záruku za ďalšie správanie sťažovateľa ani jeho písomný sľub a zamietol aj žiadosť o nahradenie väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka.

Právo na osobnú slobodu garantované tak ústavou, ako aj dohovorom zaujíma v hierarchii základných práv a slobôd (ľudských práv a základných slobôd) popredné miesto. Pod osobnou slobodou sa rozumie voľný, ničím neobmedzený pohyb človeka, ktorý sa môže podľa vlastného rozhodnutia zdržiavať na určitom mieste alebo slobodne z tohto

miesta odísť (III. ÚS 204/02). Každé pozbavenie osobnej slobody musí byť „zákonné“, t. j. musí byť vykonané „v súlade s konaním ustanoveným zákonom“, a okrem toho každé opatrenie, ktorým je jednotlivец pozbavený osobnej slobody, musí byť zlučiteľné s účelom čl. 17 ústavy, ktorým je ochrana jednotlivca proti svojvôli (I. ÚS 165/02, ale aj II. ÚS 55/98, I. ÚS 177/03, III. ÚS 7/00, I. ÚS 115/07). Z uvedenej zásady vyplýva, že porušenie zákona v prípade rozhodovania o väzbe zakladá zároveň aj porušenie čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy, ako aj čl. 5 dohovoru.

Väzba je najzávažnejším zásahom do osobnej slobody a do práv obvineného. Keďže ide o najzávažnejší zásah, vyžaduje po celý čas súdnu kontrolu jej ústavnosti a zákonnosti (III. ÚS 26/01). Je výsostným právom, ale aj povinnosťou všeobecného súdu dbať o to, aby doba väzby obvineného neprekročila nevyhnutnú hranicu. Na ten účel patrí všeobecnému súdu skúmať všetky okolnosti spôsobilé vyvrátiť alebo potvrdiť existenciu skutočného verejného záujmu odôvodňujúceho so zreteľom na prezumpciu neviny výnimku z pravidla rešpektovania osobnej slobody a uviesť ich v rozhodnutiach o žiadostiach obvineného o prepustenie na slobodu (Toth c. Rakúsko z 12. decembra 1991). Obvinený držaný vo väzbe musí mať možnosť v primeraných intervaloch žiadať o súdnu kontrolu zákonnosti väzby (Bezicheri c. Taliansko z 25. októbra 1989) vrátane možnosti žiadať, aby jeho väzba bola nahradená zárukou.

Z obsahu sťažnosti, jej príloh, ako aj z obsahu vyžiadaného väzobného spisu okresného súdu sp. zn. 1 Tp 43/2014 ústavný súd zistil tieto skutočnosti:

K dôvodom zrušenia sťažnosťou napadnutého uznesenia okresného súdu vo veci žiadosti sťažovateľa o jeho prepustenie z väzby krajský súd v relevantnej časti odôvodnenia napadnutého uznesenia uviedol, že *„nie je možné stotožniť sa so závermi I. stupňového súdu vtom smere, že dôvody preventívnej väzby tak ako boli ustálené v pôvodnom konaní v danom prípade pominuli, nakoľko dvojmesačná väzba v dostatočnej miere vyčerpala argumentáciu obavy z možného pokračovania v páchaní trestnej činnosti. Takéto tvrdenia I. stupňového súdu nemajú svoje opodstatnenie. Je potrebné poukázať na to, že obvinený [redacted] bol do väzby vzatý rozhodnutím Okresného súdu v Galante dňa 28.08.2014*

pod sp. zn. 1 Tp/43/2014 v spojení s uznesením Krajského soudu v Trnave pod sp. zn. 5Tpo/32/2014 zo dňa 09.09.2014, teda k vzatiu obvineného do väzby došlo pred necelými dvoma mesiacmi pričom je nepochybné, že obvinený bol vzatý do väzby z dôvodov, že samotná osoba obvineného ktorý bol v minulosti 9-krát súdne trestaný rozhodne dáva dôvodnú obavu z toho, že v prípade jeho prepustenia z väzby na slobodu by tento mohol pokračovať v páchaní prevažne majetkovej trestnej činnosti pre ktorú už aj v minulosti bol odsúdený.

Pokiaľ ide o samotný postup okresného súdu v predmetnej veci tomuto nie je možné nič vytknúť, nakoľko tento postupoval v súlade so zákonom. Avšak závery ktoré vyplynuli z rozhodnutia okresného súdu, sú pre krajský súd absolútne nepostačujúce. Nemožno akceptovať tvrdenia obvineného v tom smere, že v danom prípade už trestná činnosť za ktorú je momentálne stíhaný mala byť vyšetrená, nakoľko ku skutku malo dôjsť 05.01.2014 pričom až do 27.08.2014 bol vo výkone trestu odňatia slobody, pričom za toto obdobie už podľa jeho názoru mala trestná činnosť byť už dávno objasnená a ukončená. Z obsahu spisu však vyplýva, že obvinenie bolo vznesené obvinenému až dňa 15.08.2014 pričom od vznesenia obvinenia je zrejmé tak, ako vyplýva z obsahu spisu, že vo veci boli vykonané i ďalšie vyšetrovacie úkony a to i napriek tomu, že vykonanie týchto obvinený spochybňuje. Pokiaľ ide o existenciu formálnych ale i materiálnych dôvodov, tieto sú nepochybné a veľmi podrobne rozobraté v pôvodnom rozhodnutí okresného súdu ako i krajského súdu, ktorými právoplatne obvineného vzali do väzby v zmysle § 71 odsek 1 písm. c/ Trestného poriadku. Na týchto skutočnostiach podľa názoru krajského súdu sa ani v súčasnom štádiu konania nič nezmenilo, pričom je nepochybné, že osoba obvineného je recidivista, ktorá skutočnosť sama osebe postačuje na vyslovenie vážnych obáv z toho, že v prípade jeho prepustenia z väzby na slobodu by tento mohol pokračovať v páchaní trestnej činnosti. Argumentácia, že by trestné stíhanie malo byť skončené počas jeho výkonu trestu, sú ničím neopodstatnené nakoľko procesné postupy vyplývajúce z obsahu vyšetrovacieho spisu týmito skutočnosťami nenasvedčujú. Nakoľko od vzatia obvineného do väzby uplynuli necelé dva mesiace nie je možné v danom prípade hovoriť ani o neprimerane dlhej lehote trvania väzby tak, ako na to poukazuje obvinený a nemožno sa stotožniť ani s tým, že dvojmesačná väzba vyčerpala argumentáciu z obáv preventívnej väzby teda z toho, že by

obvinený v prípade jeho prepustenia z väzby na slobodu by mohol v páchaní tejto trestnej činnosti pokračovať. S takýmto názorom sa nie je možné v žiadnom prípade stotožniť.“.

Ústavný súd k takémuto odôvodneniu napadnutého uznesenia krajského súdu považuje za potrebné iba stručne uviesť, že ústavnému súdu predovšetkým neprislúcha, aby v rámci konania o ústavnej sťažnosti skúmal, či dokonca posudzoval existenciu dôvodov väzby sťažovateľa. To prislúcha zásadne všeobecným súdom. Ako už ústavný súd uviedol, v rámci konania o sťažnostiach vo väzobných veciach skúma, či sa v konaní pred väzobnými súdmi dodržali ústavno-procesné princípy obmedzenia osobnej slobody obvineného väzbou. Jedným z týchto princíпов je aj zákonnosť dôvodov na vzatie obvineného do väzby.

Podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku obvinený môže byť vzatý do väzby len vtedy, ak doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, bol spáchaný, má znaky trestného činu, sú dôvody na podozrenie, že tento skutok spáchal obvinený, a z jeho konania alebo ďalších konkrétnych skutočností vyplýva dôvodná obava, že bude pokračovať v trestnej činnosti, dokoná trestný čin, o ktorý sa pokúsil, alebo vykoná trestný čin, ktorý pripravoval alebo ktorým hrozil.

Z citovanej časti odôvodnenia uznesenia napadnutého uznesenia krajského súdu je zrejmé, že krajský súd skúmal, či v porovnaní so stavom, ktorý bol v trestnej veci sťažovateľa v čase jeho vzatia do väzby, trvajú podmienky jeho väzby aj naďalej, pričom sa zaoberal aj námietkou smerujúcou k nečinnosti orgánov činných v trestnom konaní počas doby trvania väzby sťažovateľa a k tejto zaujal stanovisko, ktoré opiera o obsah vyšetrovacieho spisu.

V súvislosti s námietkou nedostatočného odôvodnenia napadnutého uznesenia krajského súdu preto ústavný súd konštatuje, že uznesenie krajského súdu spĺňa zákonné požiadavky na odôvodnenie uznesenia [§ 176 ods. 2 v spojení s § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku] a podľa ústavného súdu je z hľadiska individualizácie konkrétnych skutočností zakladajúcich dôvod väzby sťažovateľa aj s ohľadom na obsah jeho

argumentácie obsiahnutej v žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu ústavne konformné a akceptovateľné. Uznesenie krajského súdu nevykazuje v tomto smere znaky arbitrárnosti či svojvôle konajúceho súdu, krajský súd v sťažnosťou napadnutom uznesení konal a preskúmal rozhodnutie okresného súdu v rozsahu potrebnom na rozhodnutie o sťažnosti prokurátora, a vzhľadom na to, že dospel k riadne odôvodnenému záveru o danosti dôvodov preventívnej väzby u sťažovateľa a nesplnení podmienok na jej nahradenie, uznesenie okresného súdu zrušil a sám rozhodol o ponechaní sťažovateľa vo väzbe, resp. aj o neprijatí záruky, ponúkaného písomného sľubu a o zamietnutí žiadosti o nahradenie väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka. Vychádzajúc z uvedených skutočností podľa záveru ústavného súdu napadnuté uznesenie krajského súdu nemohlo zasiahnuť do označených práv sťažovateľa.

K námietke sťažovateľa týkajúcej sa nedoručenia písomného odôvodnenia sťažnosti prokurátora proti uzneseniu okresného súdu ústavný súd predovšetkým poukazuje na „Zápisnicu“ vyhotovenú na okresnom súde 29. októbra 2014 nachádzajúcu sa na č. 1. 41 a č. 1. 42 väzobného spisu okresného súdu sp. zn. 1 Tp 43/2014. Z obsahu zápisnice je zrejmé, že sťažovateľ sa osobne zúčastnil rozhodovania o jeho žiadosti na okresnom súde, pričom mu bolo pred začatím výsluchu doručené písomné stanovisko prokurátora k jeho žiadosti o prepustenie z väzby z 21. októbra 2014. Rozhodovania okresného súdu o žiadosti sťažovateľa sa nezúčastnil jeho obhajca, ktorý sa faxovým podaním z 28. októbra 2014 ospravedlnil z dôvodu účasti na hlavnom pojednávaní konanom v inej trestnej veci. Z obsahu zápisnice vyplýva, že prokurátor svoje stanovisko k žiadosti sťažovateľa predniesol v rámci rozhodovania o žiadosti sťažovateľa aj osobne, pričom poukázal na svoje písomné podanie a zhrnul základné argumenty proti prepusteniu sťažovateľa z väzby. K svojej žiadosti sa podrobne vyjadril aj sťažovateľ, pričom znenie svojho konečného návrhu pripojil tiež v písomnej forme. Prokurátor svoje negatívne stanovisko k žiadosti sťažovateľa predniesol opätovne v rámci svojho konečného návrhu, ku ktorému sa sťažovateľ opätovne podrobne vyjadril. Z obsahu „Zápisnice“ je teda zrejmé, že návrh prokurátora bol priamo pred okresným súdom podrobený konfrontácii sťažovateľom,

čo platí vo vzťahu k písomnému stanovisku prokurátora z 21. októbra 2014, ako aj k jeho prednesom v rámci rozhodovania o žiadosti sťažovateľa.

Ústavný súd za právne relevantnú skutočnosť (z hľadiska posúdenia predmetnej námietky sťažovateľa) považuje aj v podstate obsahovú jednotnosť verbálneho odôvodnenia sťažnosti prokurátora zaznamenaného v citovanej „Zápisnici“ a písomného odôvodnenia tejto sťažnosti z 3. novembra 2014. K tomuto záveru dospel ústavný súd po vykonaní komparácie vecnej argumentácie prokurátora vyplývajúcej z jeho prednesu pri rozhodovaní o žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu s argumentáciou prezentovanou v písomnom vyhotovení jeho odôvodnenia sťažnosti. V súvislosti s tým ústavný súd tiež poukazuje na skutočnosť, že prokurátor v písomnom vyhotovení svojej sťažnosti neprodukoval žiadne také nové argumenty, ktoré by bolo potrebné konfrontovať so stanoviskom sťažovateľa, čoho dôsledkom by bola možná zmena v rozhodnutí krajského súdu o existencii zákonných dôvodov väzby. Nad rámec svojich verbálnych prednesov odôvodňujúcich ďalšie trvanie väzby sťažovateľa prokurátor v písomnom odôvodnení svojej sťažnosti venoval pozornosť v zásade iba chronologickému prehľadu procesných úkonov vyšetrovateľa v rámci trestného stíhania sťažovateľa. O týchto však mal/mohol mať sťažovateľ dostatočnú vedomosť s ohľadom na jeho právne zastúpenie zvoleným obhajcom, ktorý mohol využiť právo na nazretie do spisu podľa § 69 Trestného poriadku (podľa predloženej argumentácie prokurátora obhajca sťažovateľa toto právo aj využil a tiež mu bola daná k dispozícii fotokópia celého vyšetrovacieho spisu). Taktiež skutočnosť, že prokurátor oponuje tvrdeniu sťažovateľa o nečinnosti vyšetrovateľa, bola sťažovateľovi zrejmá, a to z písomného stanoviska prokurátora k žiadosti sťažovateľa z 21. októbra 2014, ktoré bolo sťažovateľovi doručené pred začatím väzobného výsluchu 29. októbra 2014.

Ústavný súd na základe uvedeného môže konštatovať, že sťažovateľ bol materiálne s argumentáciou prokurátora, jeho právnymi závermi a vecným stanoviskom v zásade už oboznámený v rámci rozhodovania o jeho žiadosti o prepustenie z väzby, a to aj napriek porušeniu formálnej povinnosti súdu doručiť predmetnú písomnosť strane sťažovateľa. K už uvedenému ústavný súd považuje za potrebné poznamenať, že sťažovateľovi bol poskytnutý

dostatočný priestor na prezentovanie všetkých relevantných námietok k dovedajšiemu priebehu jeho väzobného trestného stíhania, ako aj k argumentácii prokurátora, o čom svedčí obsah v zápisnici zaznamenaného sťažovateľovho výsluchu.

Ústavný súd tiež poznamenáva, že sťažovateľ a ani jeho obhajca (aj keď to nebola ich procesná povinnosť) sa nedomáhali (resp. nepožadovali) predloženia písomného vyhotovenia odôvodnenia sťažnosti prokurátora, hoci takéto písomné vyhotovenie odôvodnenia bolo vzhľadom na vyjadrenie prokurátora o tom, že proti uzneseniu okresného súdu podáva sťažnosť, predvídateľné. Z obsahu väzobného súdneho spisu nevyplýva, že by sťažovateľ alebo jeho obhajca vyvinuli akúkoľvek aktivitu v tomto smere do termínu konania neverejného zasadnutia krajského súdu konaného 13. novembra 2014, teda v období dvoch týždňov. Inými slovami, sťažovateľ si bol hneď po vyhlásení uznesenia okresného súdu vedomý skutočnosti, že prokurátor proti uzneseniu okresného súdu sťažnosť podal (sťažnosť mala dokonca aj odkladný účinok), a preto aj pred vydaním napadnutého uznesenia mohol sám alebo prostredníctvom svojho obhajcu domáhať sa doručenia písomného vyhotovenia sťažnosti prokurátora, resp. vo svoj prospech formulovať písomnú argumentáciu podporujúcu dôvody, pre ktoré ho okresný súd z väzby prepustil.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd vníma sťažovateľom predostreté námietky ako zjavne neopodstatnené, čo podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde zakladá dôvod odmietnutia sťažnosti z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. septembra 2015